

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Arnaldo Bolumburu Inza

*Eibar,
Gipuzkoa
(1933-2005)*

Aurkibidea

Biografia

Eibarko Urkizu kalean jaioakoa, 1933an. Aita, oso gubilista ona zen. Gerra hasi zenean, Frantziara joan ziren. 1940an Eibarrera bueltatu zenean, gosea, estraperloa, errazionamendua... ezagutu zituen. 1946-49 bitartean, Armeria Eskolan ikasi zuen eta ondoren Udaletxean hasi zen lanean, 1952rarte. Eibarko berreraiketa zuzen-zuzenean ezagutu zuen. Urte horretan Amuategiren lantegian hasi zen lanean eta 1957an GAC-an ekin zion, 1985.urtera arte. Luis Bolunburu atletaren senide.

Zintak

AB-168

- **Proiektua:** Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar - Sangroniz, Mikel - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data:** 1999-12-10
- **Iraupena:** 85 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Kodifikatzailea:** Gisasola, Jaione

AB-176

- **Proiektua:** Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data:** 2000-02-10
- **Iraupena:** 52 min
- **Euskarria:** Hi8

AB-280

- **Proiektua:** Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data:** 2001-07-04
- **Iraupena:** 94 min
- **Euskarria:** Mini Disc

AB-610

- **Proiektua:** Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k):** Sangroniz, Mikel
- **Data:** 1999-12-02
- **Iraupena:** -
- **Euskarria:** Audio Analog

Pasarteak

1. "Burilean" egiteko marrazten jakitea derrigorrezkoa

- **Erref:** AB-168/001
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:01:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:

Aita "gubilista" zuen; Eibarren onenatarikoa. Marrazkilari oso ona, artista. Tailerrean ofizioa ikasi eta guez marrazten ikastera joaten zen. "Burilean" egiteko marrazten jakitea derrigorrezkoa. Jazinto Olaberekin ikasi zuen "Konseju Zaharrian".

2. Gerra Zibila ume baten ikuspegitik

- **Erref:** AB-168/005
- **Iraupena:** 0:05:14. **Hasi:** 00:03:46. **Bukatu:** 00:09:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:

Gerra Zibila. Frantziara ihes egin zuten; lehenengo Tolosara eta gero Donibane Lohizunera. Bertako txokolatinak gogoan ditu oraindik. Eibarrera etorri zenean (1940 inguruan), ogirik ere ez. Etxean egoera gogorra bizi zuten: ama egunero-egunero kuartelera joan behar izaten zen; osaba kanpoan zuten eta aita 7 urtez kartzelan egon zen. Aita Asturiasen harrapatu zuten (Aitak idatzitako bertso batzuk erakusten ditu). Bera gerra garaian umea zen eta ez zuen ezer ulertzen.

3. Urkizu inguruan bonbak kentzen

- **Erref:** AB-168/007
- **Iraupena:** 0:01:02. **Hasi:** 00:10:22. **Bukatu:** 00:11:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:

Gerra garaian, herrira itzuli zirenean, Urkizuko euren etxea zutik zegoen eta han bizi izan ziren. Amak kontatzen zuen euren aitona eta "Raku" Urkizu inguruan bonbak kentzen ibili zirela. Etxeetako "pegoretan" bonbak ipintzen zituzten eta beraiek atzetik joan eta bonbak errekarra botatzen zituzten.

4. Gerra ondorengo urteak: gosea; estraperloa

- **Erref:** AB-168/008
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:11:24. **Bukatu:** 00:13:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Gerra ondorengo urteak. Gosea. 1942-1943an hasi zen egoera hobetzen. Ordura arte estraperloa. Olioa zenbat ordaindu behar izaten zen. Amandrearekin Gasteizera joaten zen batzuetan, eta handik patatak ekartzen zituzten. Irina hartzera Bergarara joaten ziren; nola ekartzen zuten. Fideorik ere ez zen egoten.

5. Baserrira joaten ziren jatera gose garaian

- **Erref:** AB-168/009
- **Iraupena:** 0:01:34. **Hasi:** 00:13:44. **Bukatu:** 00:15:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Amona baten lehengusinak baserrira zuen Mekolalden. Hamabost egunean behin bertara joaten ziren jatera. Baba gorriak urdaiarekin, txorizoa, baserriko ogia... lehertu arte jaten zuten. Baserritarrek artoa, irina, eta abar entregatu egin behar izaten zituzten, baina betiere zatiren bat gordetzen zuten. Baserrietan ere estraperloa egiten zen. Baserrietakoek ez zuten goserik pasa, baina kalekoek bai.

6. Gerraostea: estraperloa; errazionamendua; salbokonduktoa

- **Erref:** AB-168/010
- **Iraupena:** 0:05:52. **Hasi:** 00:15:18. **Bukatu:** 00:21:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Gerra ondorengo urteak. Errazionamendua. Olio, tabakoa, eta abar erosteko kartilla bat egoten zen. Kartillak seilu antzekoak zituen eta dendariak erosi ahala kentzen zituen. Seiluak amaitzen zirenean beste kartilla bat behar izaten zen eta haren zain egon behar. Salbokonduktoa. "Gerrira gogorra da; gerrira azkena da". Garbitasun eza; zorriak. Etxeak, tabernak errekiatuta. "Zinera jua eta Cara al Sol kantau bihar lehelengo!". Elizara ilaran joaten ziren igandeetan, bestela ez zegoen notarik.

7. Francok Eibarrera egindako bidaiak

- **Erref:** AB-168/011
- **Iraupena:** 0:04:04. **Hasi:** 00:21:10. **Bukatu:** 00:25:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Bizikleta-fabrikak
- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:

<p>Franco birritan etorri zen Eibarrera. Lehenengoz 1942 inguruan. Gero bera GAC-ean lanean zegoela, Armeria Eskolara joan zen. Arnaldo, GAC-ko stand-a ipintzen egon zen. Franco aldamenean izan zuen (1964-1965 inguruan). Lehenengoz etorri zenean, Carlos Larrañagaren etxeak inauguratzera etorri zen. Jendea etxeetan egon zen ezkutatuta, baina beraiek ez zuten beldurrik eta kalean pasatu ziren, grisak tiroka aritu arren.</p>

8. GAC lantegiaren inguruko kontuak: kokapen desberdinak; produkzioa

- **Erref:** AB-168/015
- **Iraupena:** 0:04:56. **Hasi:** 00:30:36. **Bukatu:** 00:35:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Bizikleta-fabrikak

Laburpena:

GAC lantegia. Hasieran arduradun bezala egon zen; ondoren bulego teknikora pasatu zuten. Lantegiak izan dituen kokapen desberdinak. Gerra aurretik "Mendiguren y Zarraua" eraikinean egon zen, Arragueta kalean ("Korriuanian"). Gerra ostean Txontan, 1974ra arte. Bizikletak egin aurretik, pistolak eta errifleak egiten ziren GACan. Arnaldo 1957an sartu zen. "Ciclostatic" famatua berak diseinatutakoa da. 1985ean lantegian berrantolaketa egin behar zutela eta, hura utzi eta bere kontura hasi zen.

9. Boom industrialia Eibarren: lan-baldintzak; langileak; kaleko giroa

- **Erref:** AB-168/016
- **Iraupena:** 0:05:35. **Hasi:** 00:35:32. **Bukatu:** 00:41:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Boom industrialia
- Ekonomia eta industria » Krisi industrialia

Laburpena:

Boom industrialia. Guztientzat zegoen lana. 1958an krisia etorri zen. Hala ere, GAC lantegiak beti ordaindu zuen langileen soldata. Ordutegia. Langile guztiak buzoekin. Lanetik irten eta eguneroko ohiturak. Urkizu inguruari "barrio siren´ico" esaten zioten; Txontari, "el barrio patri´tico" (Txon-ta txon-ta...). Lantegietako sirenak. Klean, tabernetan jendea sartu ezinda egoten zen. "S´bado ingl´s". Hasieran ez zen benetako "zapatu inglesa"; arratsaldera arte lan egin behar izaten zuten. Gerora, larunbat guztia jai eguna.</p></div>

10. Eskola kontuak: Elvira, Isasiko fraideak; Armeria Eskola

- **Erref:** AB-168/018
- **Iraupena:** 0:03:07. **Hasi:** 00:43:09. **Bukatu:** 00:46:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Eskola kontuak. Señorita Elvira. Hasieran klase partikularrak ematen zituen. Gero fraideetara joan zen Isasira. Nahiko gogorrak ziren; euskaraz egiten zuenari zigorra jartzen zioten. 13 urterekin Armeria Eskolara joan zen. Umetan, "Cara al sol" abestu behar izaten zen eskolan. Armeria Eskolara joateko gogoia izaten zuten, fraka luzeak janzteko (orduan jada gizonak ziren; mezetara joateko obligaziorik ez...)</p></div>

11. Lagun giroa langile eta ugazaben artean; elkarrekin txikiteoan

- **Erref:** AB-168/021
- **Iraupena:** 0:03:17. **Hasi:** 00:47:50. **Bukatu:** 00:51:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala
- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Aisia » Taberna giroa

Laburpena:

Taberna giroa gerraostean. Abesteko zaletasun handia zegoen. Badet taberna, oso ezaguna. Ugazabak eta langileak, elkarrekin txikiteoan. Eibarko alkateak ere (Esteban Orbea; Javier Eguren; Juanito Egia; Antxon Iraolagoitia) beste guztiekin batera txikiteoan.</p></div>

Transkripzioa

- Girua esan dozu? Edarra! Danak kantuan! Hor, zerian... Badetenian... "La escala" deitzen etsaun. Badetanekeo taberniari? "La escala de Milán". Han illuntzietan ta zapatuetan ta... grupuak, ondo kantatzen ebenak, ta gaizki kantatzen genduanak be bai. Aitzen dozu? Pixkat zertu, txikito mordo bat eran, ta jo-ta oillarren moduan gero danok han! Baiña ondo kantatzen ebenak gehixenak hara azaltzen zian, Badetenera, ta han kantau ta...

Beste zer batzuetan be bai, e? Beste taberna batzuetan be bai. Bueno...! Eibarren? Eibarren hori zan... bueno...! Ta gero, ba, giro ona. Gauza bat euan geiñera ona, bai direktoria, bai ugezaba, bai enkargaua edo bihargiña txikiteuan alkarrekin danak. Ez euan zerik. Ni jefia nitzanian GAC-n, ba, kattia, porejenplo, "cadena de montaje", orduan lehelengua Eibarren ipini zana, GAC-ak ipini eban, ta nere egunian danak inbitatzen nittuan kafia hartzera zerera, Agiñaspiñera. Baiña euren eguna [...] be, ixa egunero kafia hartzen Agiñaspiñian! Bueno, ni egunero juaten nitzan, porke nere kontura be, ba, gustatzen jatan... Neri bakarrik ez, Eibar guztiari! Ba, bazkalostian, "da!" taillarreruzkuan, kafiori ta zigarro-puruakin, fariasakin taillarrera! Joe...! Pufa...! Baiña gero biharrera, e! Ez gero jokuan eittera, e! Taillarrera juaten zanian, biharrera! Bai. Horrek, horrek danok... Bueno...! Ta hori sarritan komentau da, ta eskribidu be bai iñok iñoix, Eibarren horixe egoten dala, sekula ez dala distinziñorik egon bai ugezaba, jefia, enkargaua, bihargiña, akabatzaillia edo ingeñierua... danak nahastauta! Alkattia be igual... Alkattia be txikiteuan zerekin... "¡Con el populacho!".

- Francon sasoian be bai?

- Bai, bai! Esteban Orbea ta... gero, hau, Javier Eguren ta... txikiteuan, kuadrilliakin! Egon dia aletakuak ezetz be... Hernando ta ba... pixkat zerauak edo... Justo Oria ta. Baiña... honek... Egia, Esteban Orbea, hau zerau... Juanito Egia, Antxon Iraolagoitia ta horrek beti kuadrilliakin ta zerakin. Ta hori izaten zan, kanpoko jentiandako-ta... joño! atenziñua deitzen eben. Ta ugezabak eta... Neri ugezabak, bueno...! Noraki zenbat denporan, nausixak, jerentiak, "director gerente", Paco Anitua zan, eguardixetan urtetzeruzkuan zain egoten zan, nerekin etortzen zan barriketan. Bera hamen bizi zan Zuloagasen ta ni Dos de Mayuan... Alkarrekin berbetan. Iñoix esan be bai batzuek: "Pelota!" ta holan, pixkat broman. Bai. Nerekin... sarri etortzen jatan mahaira be bai, ta komentarixuak eta bestia ta... Horixe da gauza ederra! E? Zera eukitzia... hori amistadiori.

12. Lantegietako jabeak lanean behetik hasitakoak

- **Erref:** AB-168/023
- **Iraupena:** 0:03:28. **Hasi:** 00:51:32. **Bukatu:** 00:55:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak

Laburpena:

<p>GACko nagusiarekin (Anitua) harreman estua izan zuen. Gaur egun gauzak asko aldatu dira. Lehenago lantegietako jabeak ere behetik hasten ziren: eskuak zikindu, orduak egin, arazoak ikusi; etab.</p>

13. Luis Bolunburu atleta

- **Erref:** AB-168/025
- **Iraupena:** 0:03:08. **Hasi:** 00:56:42. **Bukatu:** 00:59:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Beste kirol batzuk
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

<p>Luis Bolunburu. Oso gazte zela hil zen, 1921-1922 inguruan (23 urterekin). Afrikara eraman zuten gerrara. Handik tuberkuloso itzuli zen. Kirol munduan nola hasi zen; korrikalari ona. Mortero 45 (42?) taldea. Atletismorako zaletasun handia.</p>

14. Futbolerako zaletasun handia Eibarren

- **Erref:** AB-168/026
- **Iraupena:** 0:02:55. **Hasi:** 00:59:50. **Bukatu:** 01:02:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Futbola

Laburpena:

Eibar eta futbola. Herrian, hiru futbolari "internazional" egon ziren batera: Roberto, Ziriako eta Mugerza. Beste inork ez omen du egin halakorik. Futbolerako zaletasun handia zegoen herrian. Elgoibarko zaletuekin harre-marra handiak izaten zituzten. 1947an ireki zen Ipuruako futbol-zelaia; eta gainera Elgoibarrek irabazi zuen.

15. Garai bateko putetxeak Eibarren

- **Erref:** AB-168/028
- **Iraupena:** 0:03:05. **Hasi:** 01:03:05. **Bukatu:** 01:06:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Aisia » Taberna giroa » Putetxeak

Laburpena:

<p>Arnaldok eta Juanito Lazpitak Eibarren garai batean egon ziren putetxeak aipatzen dituzte: Petra eta María. Casablanca; Villa Conchita; Villa Carmen. Izenak aldatzen joan ziren. Mutikotan pinaburuak batzen zituzten neskentzat eta trukean bularrak erakusten zizkieten. Gerra aurrean ogerlekoa kobratzen ei zuten. Gerraostean alde egin zuten. Non zuten etxea, Untzaga inguruan; aldamenean Juana 'Caballo'ren etxea. Eta ondoan AVELUX lantegia zabaldu zuten. Petra eta Mariak kanta ere bazuten.</p>

16. Musikarako zaletasuna Eibarren

- **Erref:** AB-168/029
- **Iraupena:** 0:07:30. **Hasi:** 01:06:10. **Bukatu:** 01:13:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Aisia » Taberna giroa » Beste lokal batzuk

Laburpena:

<p>"Saløn Teatro" a noiz jausi zen gogoan dute (1952-VII-3); egun hura nolakoa izan zen. Juanito Lazpita eta musika: "Ego", Trío Lazpita. Eibarren musikarako zaletasun handia egon da beti. Pepe Bolunburu; Lorenzo Sodupe ("Gelatxo"); Juan Lazpita; Alejandro Gisaola; Eusebio Orueta; etab. sarri jotzen zuten "Saløn Teatro" an. "Saløn Teatro" a nolakoa zen: galeria ("paraíso" esaten zioten); anfiteatroa... oso antzoki polita zen. Non jotzen zuten. 1941a, gose urtea izan zen eta anekdota bat kontatzen du horren inguruan.</p>

17. Eibartik irteten ziren dilijentziak; bandoleroen inguruko ipuinak

- **Erref:** AB-168/032
- **Iraupena:** 0:04:00. **Hasi:** 01:15:40. **Bukatu:** 01:19:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Beste garraio batzuk

Laburpena:

Aitonak dilijentzia eramaten zuen Gasteizera. Hiru egun egiten zituen joaten eta beste hiru etortzen. Dilijentzia non lagatzen zuen; arkabuzak kargatzen zituen. "Bandoleroen" ipuinak. 'Turkua' ere Plazentziatik etortzen zen. 'Matacaballos', egunero Elgoibartik etortzen zen.

18. Armagin onak Eibartik Asturiasera eramán zituzten

- **Erref:** AB-168/033
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 01:19:40. **Bukatu:** 01:21:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Armagintza

Laburpena:

<p>Luis Bolunbururen aita (Arnaldoren aitona), oso armagin ona zen. Trubiara (Oviedora) eramán zuten arma lantegira. Artista bat zen.</p>

19. Armaginak eta grabatzaileak Eibarren; artista handiak

- **Erref:** AB-168/034
- **Iraupena:** 0:00:46. **Hasi:** 01:21:00. **Bukatu:** 01:21:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

Eibarren beti egon izan da artista asko. Plazentzian ere oso armagin onak egon dira. "Esku-biharrian fenomenuak!". Bere aita grabatzailea zen eta Balduino erregearentzat eskopetak egin izan zituen.

20. Gerra osteko Eibar berreraikitzen

- **Erref:** AB-176/005
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 00:07:53. **Bukatu:** 00:09:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- [Politika](#) » [Gerraostea eta Francoren diktadura](#) » [Gerratik itzulera](#)

Laburpena:

<p>Gerra ostia Eibarren. Arnaldo delineante bakarra Udaletxian. Ekin bakarrik egin zioten lanari; gitxika-gitxika. Gauza asko zeuden egiteko. Plano batzuk egin zituen: Txirixo-kalia; Eliza aurria...dena eskonbrua zen eta etxeak egiten ekitzeko derrigorrezkoa zan parzelazioarekin hastea. Inguru horretako parzelazioa "gatxa...munduan gatxena!". Ugazaba asko eta parzelazioak egitea oso gatxa zen. Pare bat urte jardun zuten horretan. Elgeta-kalian, inguru guzti horretan etxeak dana pilatuta... Arraindegi kalia; Barrenkalia...nola lan egin zuten azaltzen du Arnaldok.</p>

21. Gerra ostean erreka estaltzen

- **Erref:** AB-176/006
- **Iraupena:** 0:00:54. **Hasi:** 00:09:20. **Bukatu:** 00:10:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- [Politika](#) » [Gerraostea eta Francoren diktadura](#) » [Gerratik itzulera](#)

Laburpena:

Gerra ostia Eibarren. Dos de Mayo kalia, "Ongi etorri" tabernako etxea bera sartu orduko egiten zeuden. Orduantxe lehentxeago tapatu zuten errekoa. Errekoa nondik nora: Ardantzaraiñok zen Dos de Mayo kalia; gero errekoa libre zonan, Ariatzaraiñok libre. Buelta eman Ariatzan, eta merkatu plazan azpitik pasatzen zen erreka. Plaza pasatu eta Muñoaneko parean (Valentinaneko taberna), beheraxeago, berriz irteten zen kanpora, libre.

22. Gerra ostean erreka estaltzen

- **Erref:** AB-176/007
- **Iraupena:** 0:01:26. **Hasi:** 00:10:14. **Bukatu:** 00:11:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- [Politika](#) » [Gerraostea eta Francoren diktadura](#) » [Gerratik itzulera](#)

Laburpena:

<p>Erreka tapatzea. Dos de Mayoko zatia egin zen lehenengo (bera oraindik ez zegoen Udaletxean), 1947 inguruan. Gero etorri ziren besteak. Bere lana, terrenoen planoak egitea. Oraindik deseskonbroa amaitu barik. 2.000 preso inguru ekarri zituen Regiones Devastadas-ek, eskonbro guztiak garbitzeko. Askok bertan gelditu ziren gero. Unzueta jauregian eduki zituzten. Goizean goizago eta iluntzean ere, hilaran "raum, raum, raum...". Haiek deseskonbratu zuten Eibar guztia.</p>

23. Ipuruako futbo zelaia Eibarko hondakinekin eraikia

- **Erref:** AB-176/009
- **Iraupena:** 0:01:48. **Hasi:** 00:11:22. **Bukatu:** 00:13:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:

Eskonbroak, Ipuruara eramaten ziren. Ipuruako kanpo-foballa eskonbroekin eginda dago. Gaztaiñadixa zegoen han; iturri txiki bat ere bai, tunel batetik sartuta bertara heltzen zela kontatzen du Arnaldok.

24. Esteban Orbea y Orbea alkate

- **Erref:** AB-176/011
- **Iraupena:** 0:06:16. **Hasi:** 00:18:24. **Bukatu:** 00:24:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Armagintza

Laburpena:

Arnaldo Udaletxian delineante sartu zenean, Esteban Orbea y Orbea alkate. "Kategorixako alkatia!". Kobratzen zuen soldata, zuzen-zuzenean ospitalera bidaltzen zuen. Alkate ona, herriaren alde lan asko egin zuen, politika alde batera lagata...Kale bati bere izena ipini zitzaion baina gero kendu egin zioten. Txikiteoan ibiltzen zen bere langileekin. Frontoia ere egin zuen. Urkuzuko zubian geratzen zen Arnaldoren zain, eta kotxean eramaten zuen. Ipuruako tribuna, Arrateko tiro-pitxoia egiten zeudenean, e.a... alkatea obrekin interesatuta. Arrateko tiro-pitxoia egiteko, desmontea egin behar izan zutela azaltzen du. Eliza aurrean, eskola zegoen. Eskola bota, desmontea egin eta tiro-pitxoia egin zen.

25. Eibarko frontoiak

- **Erref:** AB-176/013
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:25:34. **Bukatu:** 00:27:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Futbola

Laburpena:

Eibarko frontoiak. Frontoi Zaharra, zesta-puntako frontoia zen. Gero Frente Juventudes-ekoak etxe bat egin zuten. Eskola ere egin zen (1928), baina frontoi handia zen. Kiputzanekoa. Txikitxoagoa baina ederra. Astelehenara sarri joaten ziren. "Navarrito" Arana kantxeroa. "Baratua" pagatzen zuten, orduka hainbeste pelotan jolatearren. Pilotarako afizio handia, kanpo-foballik ez zegoen eta... foballian egiten zenean Txantxa-Zelain egiten zen. Ipurua egin zenean ekin zioten txapelketak egiteari, kuadrillen artean eta enpresen artean.

26. Soziedadeak Eibarren

- **Erref:** AB-176/016
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:34:55. **Bukatu:** 00:37:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Soziedadeak Eibarren. Gerra ostian hasi ziren. Lehelengoa, Kerizpia baino lehenago, "Kurdin-Club". Zezenbiden, beste bat egon zen. Ego-Gain; Tariña... Gero ta gehiago. 10 urtean perretxikoak moduan irten ziran. Boom bat izan zan.

27. 1957an GAC-ko lan antolaketa zelakoa zen

- **Erref:** AB-280/004
- **Iraupena:** 0:01:58. **Hasi:** 00:11:18. **Bukatu:** 00:13:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Bizikleta-fabrikak

Laburpena:

<p>1957ko otsailaren 11an sartu zen Arnaldo GACean lanean. 1955ean Mobylettea egiten hasi ziren. Hasieran kontrol sailean hasi zen lanean eta handik gutxira montajeko buru jarri zuten. Bera sartu baino pixkat lehenago hasi zen piezen muntaia katean egiten; ordurarte bizikletak banan-banan egiten zituzten.</p>

28. GAC lantegiaren sorrera; Eulogio Garateren sorkuntza lana

- **Erref:** AB-280/005
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:13:16. **Bukatu:** 00:14:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Bizikleta-fabrikak

Laburpena:

GAC-aren sorrera. Eulogio Garatek Espainiako lehenengo bizikleta egin zuen. Inglaterrara joan ei zen fabrika batera eta buruan ekarri zituen plano eta ideia guztiak. 1960ko hamarkadan makina berriak sartu ziren lantegian, baina hainbat urtetan, Eulogiok asmatutakoa erabili zen.

29. GAC eta Orbea bizikleta lantegien arteko harrema

- **Erref:** AB-280/006
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:14:41. **Bukatu:** 00:16:13

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Bizikleta-fabrikak

Laburpena:

Orbea eta GAC-ren arteko harremana zelakoa zen. Konpetentzia izan arren, elkar laguntzen ziren. Paco Anitua, GAC-ko zuzendari izan zen urte askotan.

30. GAC-ko forja

- **Erref:** AB-280/007
- **Iraupena:** 0:00:17. **Hasi:** 00:16:13. **Bukatu:** 00:16:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Bizikleta-fabrikak

Laburpena:

GAC-an forja ere bazegoen eta pieza asko bertan egiten ziren.

31. GAC lantegiaren historia

- **Erref:** AB-280/008
- **Iraupena:** 0:02:19. **Hasi:** 00:16:30. **Bukatu:** 00:18:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

Gerra aurretik Arragueta kalean zuen egoitza; gerora Mendiguren y Zarraua ezarri zen tokianarra. "Korriuanekoa" esaten zioten. Garate, Anitua eta gerra ostean Bildosolak ere parte hartu zuen. Gerra denboran, lantegitik makina batzuk ateratzea lortu eta Isasiko lokal batean laga zituzten. Garai hartako eibartar askoren antzera, ekintzaileak ziren, eta horren adibide garbia Anituaren esaera ezagun bat. GAC-aren lehenengo urteetan armak egiten ziren: karabinak, eskopetak...

32. GACko arduradun eta ugazabak

- **Erref:** AB-280/011
- **Iraupena:** 0:02:45. **Hasi:** 00:20:11. **Bukatu:** 00:22:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

GAC-ko ugazabak: Eulogio Garate, Pako Anitua, Felipe Anitua... Andrés Aldazabal ere gizon garrantzitsua izan zen GAC-an. Eulogio Garate zelakoa zen. Ignacio Bildosola

33. GAC eta Anituatarrak

- **Erref:** AB-280/013
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:25:03. **Bukatu:** 00:25:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

Paco Anitua gizon serioa eta langilea, argia zen. Gerra aurretik, Pacoren aitak zuzentzen zuen lantegia.

34. GAC-ak zuen langile kopurua

- **Erref:** AB-280/014
- **Iraupena:** 0:00:41. **Hasi:** 00:25:54. **Bukatu:** 00:26:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

300 langile inguru izango zituen GAC-ak Arnaldo bertan hasi zenean lanean. Arnaldoren gidaritzapean 75 langile inguru egon ziren, tartean 18 emakume.

35. Gerra ostean, hutsetik hasi beharra

- **Erref:** AB-280/015
- **Iraupena:** 0:02:06. **Hasi:** 00:26:35. **Bukatu:** 00:28:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lantegiak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura

Laburpena:

Gerra ostean hutsetik hasi behar izan ziren. Isasi kalean zuten lantegi txiki batean ekin zioten, gerra garaian gordetako makinekin. Txontan lantegi handiagoa jarri zuten martxan eta poliki-poliki goraka egin zuten. Lantegia txiki geratu zitzaizenean, Abadiñora joan ziren (1974ko abuztuaren 26an).

36. Lantegiaren kokapena, banaketa

- **Erref:** AB-280/016
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 00:28:41. **Bukatu:** 00:29:56

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Bizikleta-fabrikak

Laburpena:

Txontako lantegiaren kokapena, sailen banaketa zelakoa zen.

37. GAC, lantegi handia eta izen onekoa Eibarren

- **Erref:** AB-280/017
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 00:29:56. **Bukatu:** 00:32:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Bizikleta-fabrikak

Laburpena:

GAC-a lantegi handia zen eta izen ona zuen herri mailan.

38. Lan-ordutegia

- **Erref:** AB-280/018
- **Iraupena:** 0:02:13. **Hasi:** 00:32:08. **Bukatu:** 00:34:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak

Laburpena:

Lan-ordutegia. Urte askotan larunbat arratsaldetan ere lan egin behar. Gerora, "sábado inglés" jarri zuten.

39. Urkizu inguruan lantegi handi asko eta langile mugimendu handia

- **Erref:** AB-280/019
- **Iraupena:** 0:01:54. **Hasi:** 00:34:21. **Bukatu:** 00:36:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa
- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak

Laburpena:

Urkizu inguruari, "el barrio sirenaico" esaten zioten. Orbea, GAC eta Beisteginekoak sirena ordu berdinean jotzen zuten. Gerora, minutu batzuren tartearekin jotzen hasi ziren. Arratsaldean lanetik irten eta txikiteora joaten ziren.

40. Urkizu inguruko lantegiak: GAC, Orbea, Errastineko forja...

- **Erref:** AB-280/020
- **Iraupena:** 0:00:54. **Hasi:** 00:36:15. **Bukatu:** 00:37:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Burdingintza
- Ekonomia eta industria » Lantegiak

Laburpena:

<p>GAC-an baino lehenago, Amuateginean lan egin zuen. Gaztetan Orbea lantegiaren parean bizi zen Arnaldo, Errastineko forjaren aldameneko etxean.</p>

41. Boom industrialia Eibarren

- **Erref:** AB-280/021
- **Iraupena:** 0:02:35. **Hasi:** 00:37:09. **Bukatu:** 00:39:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Boom industrialia

Laburpena:

Urte oparoak Eibarren. Elgoibartarrendako, dolarraren herria zen Eibar.

42. Boom industrialia Eibarren

- **Erref:** AB-280/022
- **Iraupena:** 0:00:42. **Hasi:** 00:39:44. **Bukatu:** 00:40:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Boom industrialia

Laburpena:

Sasoi horretan lantegi asko sortu ziren Eibarren. Urteetara heldu zen beherakada.

43. Bizikletagintzaren urte oparoak

- **Erref:** AB-280/023
- **Iraupena:** 0:02:21. **Hasi:** 00:40:26. **Bukatu:** 00:42:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Bizikleta-fabrikak

Laburpena:

Konpetentzia handia zegoen Orbea eta GAC-aren artean. Lehenengo bizikleta lantegiak izan ziren horiek. Beistegui, Cil...geroagokoak dira. Pieza eskaera handiari erantzuna eman ahal izateko lantegi txiki asko sortu ziren.

44. GAC lantegiko produkzio sistema zelakoa zen

- **Erref:** AB-280/024
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:42:47. **Bukatu:** 00:44:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Bizikleta-fabrikak

Laburpena:

<p>Arnaldoren eginkizunak GAC-an. Hasierako urteetan banan-banan egiten ziren bizikletak; gerora katean lan egiten hasi ziren Prozesuaren garapena.</p>

45. Emakumeen lana bizikletagintzan

- **Erref:** AB-280/025
- **Iraupena:** 0:02:32. **Hasi:** 00:44:39. **Bukatu:** 00:47:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Bizikleta-fabrikak
- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)

Laburpena:

Bizikletaren azkeneko margolanak fileteadorak egiten zituzten; zentradorak ere beti andrak izaten ziren eta makinetan eta enbalatzen ere jarduten zuten.

46. Salmentak nora bideratuak zeuden

- **Erref:** AB-280/026
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:47:11. **Bukatu:** 00:48:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Bizikleta-fabrikak

Laburpena:

Non saltzen ziren bizikletak eta motorrak. Batzuetan, GAC-ak egindako bizikletak beste lantegi baten izenarekin bidaltzen zituzten (Ciclos Bahamontes, esaterako). Bahamontes txirrindularia.

47. Eibar: bizikletagintza eta bizikletarako zaletasuna eskutik doaz

- **Erref:** AB-280/027
- **Iraupena:** 0:00:14. **Hasi:** 00:48:47. **Bukatu:** 00:49:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Bizikleta-fabrikak
- Aisia » Kirola » Txirrindularitza

Laburpena:

Eibar, bizikletagintza munduan garrantzi berezia izan duen herria. Batetik, bizikletagintza eta bestetik bizikletarako zaletasuna.

48. Ziklomotorren gorakada

- **Erref:** AB-280/029
- **Iraupena:** 0:02:13. **Hasi:** 00:49:28. **Bukatu:** 00:51:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Bizikleta-fabrikak

Laburpena:

Bizikleta, ziklomotor batek zenbat balio zuen 1957. urte inguruan. Diruaren balioa zenbat aldatu den.

49. Bizikleten prezioak lantegi guztien artean adosten

- **Erref:** AB-280/033
- **Iraupena:** 0:00:42. **Hasi:** 00:55:25. **Bukatu:** 00:56:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Bizikleta-fabrikak

Laburpena:

Beistegui Hnos (BH). Batzarrak egiten zituzten lantegi desberdinen artean bizikleten prezioak erabakitzeke.

50. Motorren gorakada: Lanbretta eta GAC aurrez aurre

- **Erref:** AB-280/034
- **Iraupena:** 0:02:19. **Hasi:** 00:56:07. **Bukatu:** 00:58:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Bizikletak eta motorrak

Laburpena:

GAC eta Lanbrettako motorren arteko kompetentzia. Mobylette motorra ere, goitik behera beraiek egiten zuten.

51. Eibartarren zaletasunak

- **Erref:** AB-280/038
- **Iraupena:** 0:00:33. **Hasi:** 01:01:54. **Bukatu:** 01:02:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendizaletasuna
- Aisia » Kirola » Txirrindularitza
- Aisia » Kirola » Herri-kirolak
- Aisia » Kirola » Pilota

Laburpena:

Eibarren gauza askotarako zaletasuna: ahari-jokoak, mendizaletasuna...

52. GAC lantegiak kompetentzia gutxi inguruan

- **Erref:** AB-280/039
- **Iraupena:** 0:01:48. **Hasi:** 01:02:27. **Bukatu:** 01:04:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Bizikleta-fabrikak

Laburpena:

Eibartik kanpora, kompetentzia gutxi. Estatu Batuetara asko saldu zen; Frantziara ere. Patentearen inguruko konturen bat.

53. Karreretarako bizikletak egiten zituzten lantegiak

- **Erref:** AB-280/041
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 01:04:23. **Bukatu:** 01:06:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Bizikleta-fabrikak

Laburpena:

GAC-ak ez zituen karreretarako bizikletak egiten. Zeus-ek bai (José Luis Eibar..). Bizikletarekin lotura zuten beste lantegi batzuk: Avelux, CIL.

54. GAC-ko ekoizpena: bizikletak eta motorrak

- **Erref:** AB-280/042
- **Iraupena:** 0:00:41. **Hasi:** 01:06:31. **Bukatu:** 01:07:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Bizikleta-fabrikak

Laburpena:

GAC-an bi lan-kate zeuden: bata bizikletak egiteko eta bestea motorretarako.

55. Motorren gorakada eta bizikleten gainbehera

- **Erref:** AB-280/045
- **Iraupena:** 0:01:21. **Hasi:** 01:08:43. **Bukatu:** 01:10:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Bizikleta-fabrikak

Laburpena:

Urteekin, motorren garrantzia gehitu eta bizikletek indarra galdu zuten. Lehenengo bizikleta estatikoa, Cyclostatic-a, Arnaldok diseinatu zuen.

56. Armagintza Eibarren

- **Erref:** AB-280/053
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 01:16:34. **Bukatu:** 01:17:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Armagintza

Laburpena:

Armagintza. Peora bakoitzean lantegi txiki bat. Víctor Sarasketa; AYA garrantzitsuenak.

57. Urkizu ingurua zelakoa zen

- **Erref:** AB-280/055
- **Iraupena:** 0:03:20. **Hasi:** 01:19:10. **Bukatu:** 01:22:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak

Laburpena:

<p>Arrillagaren Klinikaren aurrean, errota zaharra, eskola txikia. Fraileak eta konbentua ere bertan. Retenagaren tailarra eta ondoan Bar Loiola. Urkizuko okindegia. Félix González-en fabrika.</p>

58. Casino Amistad

- **Erref:** AB-280/056
- **Iraupena:** 0:02:28. **Hasi:** 01:22:30. **Bukatu:** 01:24:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Aisia » Taberna giroa

Laburpena:

Arnaldoren aita, Casino Amistadeko zuzendaria izan zen gerra ostean. Orfeoian ere parte hartzen zuen. Casino Amistad zelakoa zen.

59. Alfako igerilekua eta Kakalardokoa baserria

- **Erref:** AB-280/057
- **Iraupena:** 0:00:19. **Hasi:** 01:24:58. **Bukatu:** 01:25:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekak eta uretako jolasak

Laburpena:

Kakalardokoa, baserri zahar bat zen. Haren ondoan, Alfako igerilekua.

60. Vicente Garitaonandia, "Berdengillo"

- **Erref:** AB-280/059
- **Iraupena:** 0:01:42. **Hasi:** 01:27:18. **Bukatu:** 01:29:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Aldaketak eta arazoak

Laburpena:

Vicente Garitaonandia, "Berdengillo". Gerra ostean, etxe ugari egin zituen.

61. Toribio Etxebarria eta San Juan kaleetako etxeginak

- **Erref:** AB-280/061
- **Iraupena:** 0:01:59. **Hasi:** 01:29:15. **Bukatu:** 01:31:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Aldaketak eta arazoak

Laburpena:

<p>`Berdengillo´ gaitzizena nondik zetorkion Vicenteri. Dos de Mayo kale osoa (gaur Toribio Etxebarria kalea), San Juan kalea... berak egin zituen.</p>

62. Eibarko etxegin ezagunak

- **Erref:** AB-280/062
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 01:31:14. **Bukatu:** 01:32:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Aldaketak eta arazoak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

Etxeginak: Félix Ormaetxea; Martín eta Fermín Txurruka

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-04-10

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com